

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR

EÖTVÖS KÁROLY

szépirodalmi főmunkatár.

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

Mai számunk főbb közleményei: Vezérelők: A lemondás. Irta: Kossuth Ferencz.

nemzet nagy része érezte velünk, hogy nem elégedett meg a negatív eredménnyel, hanem pozitív eredményt akart; nem volt elég az, hogy a katonai hatalom támadását visszavertük, hanem kézzelfogható, határozott nemzeti vívmányok kellett a hadsereg magyar részének magyarságára vonatkozólag.

közvéleménye követeli a nemzeti vívmányokat a magyar hadseregnél. Csakis a megmerevedett czopf, párosulva a megfontolási képesség teljes hiányával, állhatnak ellent annak az igazságnak, hogy a haderő erejét a szellemi rugók növelik, amelyek közt első sorban, nemzeti szellem áll s ez a királyhűségnek annál inkább összeforr, mennél teljesebben fogadja el a király a magyar nemzeti gondolatot.

Khuen bukása.

- A kormány lemondott. -

Husz estzeideig várt a magyar kormányelnöki székre, s husz nap múltán kibukott belőle. Kibukott csúfosan. Egy pillanatra se tudott a magyar nemzet szívéhez férkőzni, egy percze se tudott rokonszenvet ébresztetni maga és vállalkozása iránt, sőt a pártot, amelynek vezére és feje lett, se tudta megnyerni, magához fűzdi, s nem alkotás, csak erőszakot próbált meg és nem kormányzást, csak botrány jellemzi négyhetes miniszterségét, mint ahogy botrányok láncolata volt huszeves bándokdája is.

mára a bekövetkező eseményeket, ép oly határozottan mondhatjuk, hogy a válság ezuttal nem fejeződik be tulságos gyorsan. S a megoldás csak egy lehet, — ezt ma már minden pártan tudják és bevallják — a nemzeti akarat teljesítése olyan férfiú révén, kinek szavahihetőségéhez kétség nem férhet, s a ki a magyar politikai életben gyökerezik.

A válság történetéről, hatásáról, következményéről és a hozzá fűződő eseményekről a következő kimerítő tudósításaink számolnak be:

Az első jelentések.

A minisztertanács határozatáról ma este a következő felhivatalos jelentéseket adták ki:

(M. T. J.) Madelután öt órakor Khuen-Hédervary miniszterelnök elnöklésével több mint másfél óráig tartó minisztertanács volt, amelyen a kormány összes tagjai résztvettek. A tanácskozás tárgya a miniszterelnök ischli kihallgatásának lefolyása és az ennek folyamán a miniszterelnök által a Felsőre elé terjesztett javaslatok voltak. Tekintettel arra a körülményre, hogy a kibontakozásnak a miniszterelnök programjában foglalt előleletei megdőlték és miután a függetlenségi pártnak az a része is, mely az obstrukció folytatása ellen foglalt állást, a képviselőház legutóbbi ülésén kijelentette, hogy a miniszterelnökkel erre vonatkozólag annak idején létrejött megállapodásokat többé nem tekintni magára nézve kötelezőnek, a minisztertanács egyhangulag elhatározta, hogy beadja az összkormány lemondását. A kormány lemondását a képviselőháznak hétfőn tartandó ülésén fogják bejelenteni. Intézkedni fognak, hogy hétfőre lehetőleg a főrendiház is ülésre hívassék egybe, hogy itt is bejelenthessék a kormány lemondását. A miniszterium természetesen egyelőre tovább fogja vezetni az ügyeket.

(Bud. Tud.) Ma délután 5 órakor a kabinet gróf Khuen-Hédervary miniszterelnök elnöklése alatt minisztertanácsra ült össze, a mely két óra hosszat tartott.

A jegyzőkönyvet a távollevő Tarkovich József államtitkár helyett dr. Romy Béla miniszteri tanácsos vezette.

A minisztertanács elhatározta, hogy a kormány, tekintettel arra a körülményre, hogy most már az ellenzéknek az a része, a mely a pártlatározat

A lemondás.

Tehát lemondott? Valóban a lehetetlen helyzetnek más megoldása nem volt!

Az a kérdés, hogy gróf Khuen lemondása megoldás-e, de annyi bizonyos, hogy ez az első lépés a megoldás felé.

Bármennyire iparkodtam is mindig pártunk felfogásába belecsepegtetni azt, hogy csak elvek ellen és elvekért küzdünk és sohase harcoljunk személyek ellen és személyekért, most már lehetetlen volt elzárkózni az elől az igazság elől, hogy gróf Khuen személye fölülmulhatatlan akadályt képezett a kibontakozás utjában.

A nemzetek sorsában van néha valami végzettség.

Végtelemül káros volt az országra az, hogy eddig a kormányok nem nálunk, hanem Bécsben, vagy Ischiben, vagy Isten tudja hol buktak meg.

Szél Kálmán is Bécsben bukkott meg; mert ha megadták volna neki azt az engedélyt, amelyet gróf Khuen hozott, hogy t. i. visszavonassék a felemelt unjonczlétszám-javaslat, ő nem bukkott volna meg.

Most először történik az, hogy a nemzet és nem a korona buktatta meg a kormányt.

Igenis, maga a nemzet buktatta most meg; mert midőn a czélt, a melyért bevallottan folyt a hosszú harc Szél Kálmán ellen, elértük, s ezért meg is hoztuk ismeretes egyhangu határozatunkat... maga a

Az elvitázhatatlan nemzeti akarat jutott érvényre, az ellentállásnak uj bóli kitörésében. Ezt én is láttam; még akkor is, mikor a tisztességes következetesség és az egyéni szótartás fogalmának áldoztam a végösséig és visszavonultam... és erre vonatkozólag megjegyezhetem talán, hogy valóban készakarva vakok azok, a kik ez után is azt állítják, hogy nem a kötelező utját keresem, hanem a népszerűségét!

Láttam a nemzeti szellem nagymérvű felébredését és beláttam, hogy alig lehetne ezt oly pontosan irányítani, hogy akkor nyilatkozzék meg, a mikor a siker kivívására legnagyobb valószínűség van, addig pedig várakozzék.

És ime: egy eset, mely felett mindenki megdöbbsent, megoldást hozott a már tarthatatlanná vált helyzetben. A volt fiemei kormányzó hallatlan merénylete a helyzet tisztázását sietette azzal, hogy lehetetlenné tette gróf Khuen megmaradását.

Világosan láttam ezt, midőn a küzdő porondra visszaléptem. Láttam ezt anélkül, hogy a miniszterelnököt gyanúsítottam volna; de bizonyos helyzetek következményei elkerülhetlennek.

Nem voltam semmi által kötelezve ezenül bármit is nyugodtan eltűnni, ami hazámmal történik.

És meg is történt az, a mit eltűnni nem lehetett; meri nyilvánvalóvá lett, hogy bármi legyen is a vizsgáló bizottság ítélete, az új és terhes körülmények folytán gróf Khuen távozása nélkül lehetetlenné vált a helyzet megoldása.

A nagyon is hosszúra nyult kínos vergődés talán áldást fog hozni a hazára. Azt az áldást, hogy a kormány programját ezentul a nemzet többsége határozhatja meg; nem pedig a kormányok határozzák meg a parlamenti többségek programját.

Emnek az egészséges elvnek kell majd hódolnia az új kormányknak is. Való igaz az, hogy az egész ország

Ha az uralkodó egészen magyar nemzeti uralkodó akar lenni, a magyar nemzet és hadserege egy állnának alatta, mint a szikla, melyet semmi sem renidíthet meg többé.

Teljesen összeegyeztethető a fogalom az osztrák császári korona fogalmával, mint szövetséges társával, a mely iránt a szeretet és barátság akkor térnének vissza, amidőn megszűnnének a nemzeti élet s a fejlődés és államiság elleni merényletek, s azok a kizsákmányolási kísérletek, melyek barátság helyett ellenséges érzelmeket hintenek el a két állam népe között.

Miért kellene az egyik államnak uralkodni a másik felett és miért nem lehetne ezeknek békében élni egymás mellett, úgy mint testvérek, és elérni azt, hogy mindegyik egész erejével, különálló szellemével, jellemével és tulajdonságaival támogathassa a közös uralkodó hatalmát, dicsőségét, és biztosíthassa békéjét, nyugalomát?

Ez a szép álom talán a távol jövő álma; de az, ami most történik, az első lépés e jövő felé!

A nemzetre rádkított király-embere most már megy. Menjen is békében! Mi pedig vegyünk tudomást arról, hogy most először érvényesülhet a nemzeti akarat a kormány programjában.

A magyar nemzet sokszor adta jelét erett tapintatának, ... vezérjele a gondviselés áldó keze most is bölcseséggel, áthatva attól, hogy a nagy megrázkódtatás odavezetett, hogy az államiság legfontosabb tényezőjénél, az állam hadseregnél érvényre juthat a magyar állam eszméje, úgy, a hogy ez a fennálló törvények igazságos és nemzeties értelmezése is megköveteli.

És most Horatius két szava még csak: sapere aude!

Kossuth Ferencz.

Az Egyetértés tárczája.

A vén vadkörtefáról.

(Véprege.)

- Az Egyetértés tárczája. - Irta: Thaly Kálmán.

Hol a moesáros Marczal árja Medrét gyakran tulesapva járja - Atfolva zombékos teren, Hol ingó nád, zöld sás terem; Hol sarga partok közt a Rába Suhogva ömlik és karába Dől a Marczalnak lassu habja, S mint férj és nő együtt folytatja A két folyó utát a nagy Dunához Árjok, nevük közös sírjához, - Ott áll esatáshírü Koronczó... Nevét a történet könyvébe Fiak vére-, anyák könyjével Gyászemlékü nap jegyezé be.

Koronczónál a Rámaparton Egy vén, odvas fa néz a habba, Törzsét az évek megbarnították: De zölden diszlik lomboztatja...! E megvénült vadkörtefáról Beszél a nép egy bus regét Nehéz időkéből, amidőn zord Felhők fedek hazánk eget. - Koronczónál miként vészett el Rakóczi zendülő hada: Susogd el nekünk lombjaiddal A gyászregét vén körtéja!

A Marczal és a Rába jobb felén Feküdt a nyalka kurucz-tábor; Vidám ének, csatás üvöltés Hangzott a hősök sátorából... Itt gyors lovon száguld egy hadnagy,

Amott kimerően jár az őrszem. Egy-kettő-három, - mint az óra Ingája... Mig ott a mezőben Nehéz selyem piros zászlóval Birkózik a délesti szél, - Meg-meglendítü lobogóját A szálló napnak fényinél... Tulnan a Rábán a labanczok S ravasz vezérek sátra áll; Gonosz eselt gondolt a vezér - S azt végre is hajtattja már. Tudván, hogy a magyar vitézek A jó borral nem vesznek össze, - Söt hogyha van, vig kedvre gyúlvá Dús kortyokat huznak belőle: Nagy hordókat töltet meg borral - A bort vegyítve álomporral - És fölkraktván szekerekre, Szállítja a táborból messze, - Mint már előre rendelé - Hosszan, lassan, el Győr felé...

Látják a nagy boros hordókat A szomjazó kurucz vitézek: Es kard-ki-kard! föl lóra gyorsan! A zsákmányért megvinni készek. Zúgnak sörényes paripák Nyargalván mint a szél, futamva: S míg cselhöz érnek - a borörzö Labancznak mar csak hire-hamva... Be sem várván a támadókat, Ott hagyták a bort, - elfutának: S nagy vígan a kurucz leventék Zsákmányt vivén, el-visszaszállanak.

Zöld dombtetőn, a Rába mellett - Hol a megvénült vadfa áll - Ott ütték csapra a hordókat, S ittak, harsány dal hangjánál, A hegedű, sip zöngzétével

Szilaj kurjantás egybeharsog, A tölt pohár cseng és kihabzik, A sarkantyú meg összecsatlog... A hősök gyűlnek, egyre gyűlnek; - Az elsők immár rég kidűlték: Bódító álom szállva rájok, Erővel zárul szempillájok; Ki csak egy kortyantást ivott is Az álomporral tei borból: Fejét lehajtja, lelke kábul - Meglepte hívős, mely álomtól. Aludni térnek... újra jönök... Majd mind elalszik a sereg... - Hej harezlát! Hej jó vitézek, Riadtjátok! serkenjétek! Mindhasztalan; szunnyadnak mélyen, Merülve álom tengerében; A vénült vadfa bus haraggal Megrázza zomb lobjait: „Jön a labancz! Ébredjétek föl!... - Hiába!... Minden szunnyad itt. Ilaszontalan nyerit a jó lo: Édes gazdám ébredj, riadj! Hiába funak harczi kürtöt, - Csak alszik egyre még a had. Hej, ébren, hogy rohanna mostan, Látván az ellent ily közel, Villám-lovon, villámló karddal... De így, - egy hang nélkül vész el. Jött a labanczhad, s kik szunnyadtak Elszunnyadának mindörökre, - Síró anyák bus könyje hullván Éles kardtól nyitott szívökre.

Piros virag nő a harezteren, Vértől vereslik gyöngye szirma, S e hősök keblén nőtt virágot A nép: álomvirágnak hívja.

A dombtetőn, a szőke Rába mellett Még most is áll a terebélyes agg fa, És mint mondják a partlakó halászkok. Ha jó az éjtel rémes pillanatja - Körle sarkantyuk pengését S vig pohárcsengést hallani: Ott vigadván a sírből fölkel Kurucz vitézek árnyai...

Egy vesztegetés története.

- Az Egyetértés eredeti tárczája. - Irta: Holtsy Pál.

A parlamenti tagok megvesztegetése egészen a lehetetlenségek közé tartozik abban az országban, amelyre hivatalozni annyiszor szeretünk: Angliában. De csak azóta, mióta újságok vannak, s mióta tudósítások jelennek meg a parlament vitaközösairől. A nagy forradalom után, több mint egy századon át a változó kormányok megszokott fogása volt, hogy pénzen vásárolják meg az ellenzéki képviselők szavazatát. Ebben az időben a képviselőknek nem kellett a közvélemény erejével törődni. Titokban, zárt ajtó mögött folyt a tanácskozás és a szavazás. Se a választók nem tudhatták meg közvetlenül, hogy képviselőjük hová szavazott, se a királynak nem volt az a joga, - mint az előző századokban - hogy megfeddje, esetleg el is csukassa a képviselőt.

Az ugynevezett „Cabal” miniszterium kezdette a vesztegetéseket, melyet azért neveztek így, mert öt legbefolyosabb tagja (Clifford, Arington, Buckingham, Ashley és Lauderdale) nevének kezdő betűit ezt a szót adták. A kincstári biztos Clifford Tamás volt társai között a legarazatlanabb. Váltakal fizette a megvásárolt lelkeket, melyek a londoni pénzváltó cégekre szóltak, hogy így fegyver is maradjon kézben, ha a megvesztegetett képviselő másként szavazna s nem a megállapodás szerint.

Husz évvel később Oranai Vilmos uralkodása alatt a Caermarthen miniszterium egész szemérmelennül üzte a vesztegetéseket. A kormány tagjai közül senkise vállalkozván rá, hogy a pénzt a megvásároltak tenyerébe leolvassa, a főlevéltárnok Trevor János fogadta el az aljas szerepet. Egy romlott lelki férfiú, ki mint egyszerű imok kezdte működését, hízélgessel s a hírdet Jeffreynek tironyák között megszerzett barátságával emelkedett, tekintély számba nem kockáztaték közben támadt összezörrenések elintézésében s már groteszk alakjával rossz benyomást tett az embercekre. Az ő tevékenysége idejében oly tudott dolog volt a képviselők vásárlása - Macaulay szerint - mint a marhavásár Smithfielden. Gunyíratokalt szerkesztettek ellene, utcazi szónoklatokban bélyegezték meg, a templomi szöszökrekor kornótták - mind hiába. De a minc az első vád bebizonyodott, - dicsőségére legyen Angliának - ki-méletet nem ismerő módon következett be a megtorlás.

Az imént említett Trevor János nemcsak másokat vesztegetett meg, hanem maga is fogadott el pénzt a City megbízottaitól, hogy egy érdekében lévő törvényjavaslatot támogasson. Kevéssel rá a parlament elnökének választotta Trevort. Suttogták róla, hogy meg lett vesztegetve, de semmit se tudtak bizonyítani. Bizonyos Wharton nevű képviselő terjesztette előne a vádat a leghatározottabban. Egy olyan férfiú, a kinek szájába a politikai puritanizmus dicsőenke nem illett oly jól, mint a káromkodás és dévaj tréfák, de a kinek ügyessége oly alkalmazkodó és szemtelensége oly tökéletes volt, hogy mint szigorú hazafi merészkedett a világ elébe lépni. Vádjai nem fogtak tüzet, de lappangottak. Egy jelentéktelen eset kipattantotta a szikrát. Történt, hogy ülés közben a postás szétosztogatta képviselők számára érkezett leveleket s ebből némi zaj keletkezett.



em meg... zardajag... int nem... a Fel... ralyi par... is eljon... nba megy... sines ki... stre es a... rban fog...

egyelore... az or... nak elno... es grof... s a ki... meghall...

bb idot vesz

mondott... különösen... tatasa je...

a tervei?

Temesvár... zek tagja... k. Egyéb... ek... de

is, hire is...

kormányok s...

te legyen a...

félda mutatja...

és vereségek...

as anyvalat

en, hogy a...

ala képviselve...

nyelven, hogy...

is a plántáló...

Jeles, kiváló...

kat, vagy csak...

nak adozatul...

szólhatatlan...

ket. Szél Kálmán...

ant most könt...

rassy, Csáky...

elkopnának, s...

helyzet s a...

és a nemzeti...

tanulják meg...

a politikások...

eddő cselöket

reggel érke...

hogy elnököl...

bl. Ugyanakkor...

száz, még mi...

mit volna.

árviban renn...

szeg pedig jó...

szati jegyeket,

ma kihirdetik,

szenczácója a...

bizottság je...

at veszett az...

ztus 8.

part holnap,

part, amelyen...

sólni

arte követik és...

allasszolgálatát,

ó harc küzdő;

Szatmár váro...

ki, hogy sziv...

zeni határozathoz...

ket hónapjal ez...

kellott volna az...

nyazatot sem el...

szivesen adó,

csak jobb ké...

ék miniszterelnök;

utan Rátótra ut...

terelnök meglátog...

ak politikai körök...

támadtak, a többi...

terelnököt egye...

hálmához, hogy

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

1919. augusztus 9.

EGYETÉRTÉS

Seress László azt jönnék hozzám, hogy... Seress László azt jönnék hozzám, hogy...

Értetődök, hogy ha kikötés nincs, lejáratok... Értetődök, hogy ha kikötés nincs, lejáratok...

Miklós Ödön: A képviselő urak addig... Miklós Ödön: A képviselő urak addig...

Nessi Pál: Csak ez az egy... Nessi Pál: Csak ez az egy...

Miklós Ödön: T. képviselőtársam arról van... Miklós Ödön: T. képviselőtársam arról van...

Nessi Pál: Tudjuk itt az elődottakból, hogy... Nessi Pál: Tudjuk itt az elődottakból, hogy...

Beöthy Ákos: Mennyi volt az? Beöthy Ákos: Mennyi volt az?

Nessi Pál: Azt hiszem 1100 és néhány forint... Nessi Pál: Azt hiszem 1100 és néhány forint...

A miniszterelnök tudtával történt? A miniszterelnök tudtával történt?

Ivánka Oszkár: Főntartja-e még képviselő... Ivánka Oszkár: Főntartja-e még képviselő...

Nessi Pál: Két igen egyszerű okom van... Nessi Pál: Két igen egyszerű okom van...

Polónyi Géza: A nevek talán nem szükségesek... Polónyi Géza: A nevek talán nem szükségesek...

Azt mondták, hogy csak akkor adjak pénzt... Azt mondták, hogy csak akkor adjak pénzt...

Ez az t. parlamenti bizottság, a mit erről az... Ez az t. parlamenti bizottság, a mit erről az...

Ivánka Oszkár: És ma is fenntartja ezt a... Ivánka Oszkár: És ma is fenntartja ezt a...

Nessi Pál: Ma is megvan az az impresszió... Nessi Pál: Ma is megvan az az impresszió...

Polónyi Géza: Ezeknek az uraknak a kihallgatása... Polónyi Géza: Ezeknek az uraknak a kihallgatása...

Polónyi Géza: (Műtán a tervrajzot megnézték)... Polónyi Géza: (Műtán a tervrajzot megnézték)...

Polónyi Géza: A nevek talán nem szükségesek... Polónyi Géza: A nevek talán nem szükségesek...

Nessi Pál: Neveket nem is mondom, mert ez... Nessi Pál: Neveket nem is mondom, mert ez...

Andrassy Gyula: Mikor vette Dienes meg az... Andrassy Gyula: Mikor vette Dienes meg az...

Nessi Pál: Es a t. parlamenti bizottság csak... Nessi Pál: Es a t. parlamenti bizottság csak...

Miklós Ödön: Ha Nessi Pál képviselőtársam... Miklós Ödön: Ha Nessi Pál képviselőtársam...

Polónyi Géza: (Műtán a tervrajzot megnézték)... Polónyi Géza: (Műtán a tervrajzot megnézték)...

Polónyi Géza: A nevek talán nem szükségesek... Polónyi Géza: A nevek talán nem szükségesek...

Nessi Pál: Neveket nem is mondom, mert ez... Nessi Pál: Neveket nem is mondom, mert ez...

Andrassy Gyula: Mikor vette Dienes meg az... Andrassy Gyula: Mikor vette Dienes meg az...

Nessi Pál: Es a t. parlamenti bizottság csak... Nessi Pál: Es a t. parlamenti bizottság csak...

Miklós Ödön: Ha Nessi Pál képviselőtársam... Miklós Ödön: Ha Nessi Pál képviselőtársam...

Polónyi Géza: (Műtán a tervrajzot megnézték)... Polónyi Géza: (Műtán a tervrajzot megnézték)...















A budapesti áru- és értéklőzede hivatalos árjegyzései.

1903. augusztus 8.

A) Árutőzsde.

I. Gabonaművek. — Árak készpénzben 50 kilogrammonként.

a) Készárú.

A minőségi súly hektoliterenként és kilogrammokban.

Table with columns for grain types (Tiszavideki, Fejérvényi, Pestvidéki, Bácsági) and weights (76, 77, 78, 79, 80, 81).

Table with columns for various goods (Szalma, Kávé, Zab, Tengeri) and their prices.

II. Különféle termények (készárú).

Table listing various products like honey, oil, and other goods with their respective prices.

B) Értéklőzede.

Table with columns for 'ÉRTÉKPAPIROK' and 'ÉRTÉKPAPIROK' listing various securities and their values.

ÉRTÉKPAPIROK

Large table listing various securities, banks, and their market values.

ÉRTÉKPAPIROK

Large table listing various securities, banks, and their market values.

Advertisement for 'Az új pápa arcképe' (The new pope's portrait) featuring a portrait of a man and text about a photographic process.

Advertisement for 'Puritas fog-szappan' (Puritas tooth soap) and 'Gyengeségi állapotok' (Weakness conditions) by Dr. Mitzger Tivadar.

Advertisement for 'POLOSKA' (The horse) featuring an illustration of a horse and text about its characteristics.

Advertisement for 'Kitűnő friss fejős tehének' (Excellent fresh milk cows) by Henrik Ignác Fia.

Advertisement for 'Héveny vagy idült bujagór-bántalmak' (Liver or chronic gallstone ailments) by Dr. Oliver vértisztító piskótái.

Advertisement for 'Tiszta makulatu papír' (Clean mottled paper) and 'Titkos betegségek' (Secret diseases) by Dr. Kajdacsy.

TANÚGY.

Aj ujkor határán. Irt: Dr. Bokor József.

Epen nem szükséges hivatalos pedagógusnak lenni, hogy ember észrevégye a beszélni...

A gyermek e lelki ébersége rendszerint az iskola küszöbéig tart. Az elemi iskola csökkent...

Pedig az a követelmény, hogy a tanítás gyakorlatias legyen, teljesen jogos. A gyermek...

Az a szüle, aki így beszél, ezeréves fát mozgat, a Schola Palatinától származó, nyelvtani...

Mindenütt a latin nyelv megtanítása volt a feladat. Egyik humanista, ha jól emlékszem...

A néphez fordult reformáció idején tör utat magának a nemzeti nyelv használatára. Pázmány Péter s a ref. teológusok nálunk...

Mint alakilag legképzettebb nyelvész idomították az elő, — ezek között a hazai nyelv szerkezetének és tanításának módját.

Es nevezetes, hogy ezeknek az érveknak van sulya. Föltétlen sulya abban van, hogy a műveltség igényt tartó nemzet a multtal...

Érveik sulyát megsemmisíti az, hogy tanítványaik nagy részének, azoknak, a kik a I. osztálytól a VIII. osztályig a gimnáziumot...

Aztán észre kellene venni pedagógusainknak, hogy a kor nem Erasmus kora többé, hanem Edison, Helmholtz. A közműveltséget a természetudományi meggyőződés...

Annak a szülőnek tehát, a ki a fenti kérdésekkel áll elő, az a tanácsunk: Intézzé úgy gyermeke sorsát, hogy a nyelvekre taníttassa meg otthon. Van ennek több útja.

Viszont ha a tíz éves gyermeknek mai gimnáziumunkban azt írják elő: A magyar nyelvi tanítás tárgya kettős: 1. Az egyszerű mondat köréből az egyes mondatrészek...

Egészen másképp alakulna a gyermek fejlődése, ha a név és mondatviszonyok értelmezése helyett a tanítás ott folytatódnék, ahol a gyermek fürkészése esze meglettelérmézeset tapléteket.

Es volna a természetrajz élelteni alapon való feldolgozása. Az élet ennek tárgyai közt foly le. A szülőföld, rajta az organikus állati és növényi világ kiser bennünket sirunk halmág.

A tantervezítő fel utat azért állt meg, mert épen a föld (mineralógia) ismeretét toltta ki a felsőbb szabályokba s így a gimnáziumot a 4-ik osztály végén, bármily ok miatt elhagyó tanulóknak, abból ismeretet nem ad.

A revíziót megítélésünkhöz képest ebben, egyébként igen becses munkájában, megint a régi utasítás kötéte meg. Az új is szószemint valja, mint a régi: „A jelen tanterv egységes tanfolyam intézetnek szervezi a gimnáziumot.”

Iskolai értesítők.

— Az elmlt tanévről. —

A nagybányai m. kir. állami fogimnázium értesítője közteszi: Vida Aladar igazgató. Az értesítő első lapján Dergatsi Sándor egyik elhalozott tanártársát dr. Koller Janost búcsuztatja el.

A nagybányai m. kir. állami fogimnázium értesítője közteszi: Vida Aladar igazgató. Az értesítő első lapján Dergatsi Sándor egyik elhalozott tanártársát dr. Koller Janost búcsuztatja el.

A nagybányai m. kir. állami fogimnázium értesítője közteszi: Vida Aladar igazgató. Az értesítő első lapján Dergatsi Sándor egyik elhalozott tanártársát dr. Koller Janost búcsuztatja el.

A nagybányai m. kir. állami fogimnázium értesítője közteszi: Vida Aladar igazgató. Az értesítő első lapján Dergatsi Sándor egyik elhalozott tanártársát dr. Koller Janost búcsuztatja el.

szeli nevelés ezimén 38 oldalra terjedő értekezés van, melyben a ciklikus szakavatottsággal tárgyalja a divatos kérdést: mit és mennyit telet az iskola és a szülő ház a gyermekek művelési nevelése ügyében?

A nagybecskereki fogimnázium értesítője közli: Balási József igazgató. Az értesítő elején Zaka Gyula tanár dr. Plats Bonifac tankerületi főigazgatót 10 éves jubileuma alkalmából üdvözli. Majd röviden beszélt a „Család és iskola” címmel nével értekezés követezik, mely a ciklikben említett két tényező együttes, összhangzatos működését tárgyalja.

A nagybecskereki fogimnázium értesítője közli: Balási József igazgató. Az értesítő elején Zaka Gyula tanár dr. Plats Bonifac tankerületi főigazgatót 10 éves jubileuma alkalmából üdvözli.

A nagybecskereki fogimnázium értesítője közli: Balási József igazgató. Az értesítő elején Zaka Gyula tanár dr. Plats Bonifac tankerületi főigazgatót 10 éves jubileuma alkalmából üdvözli.

A nagybecskereki fogimnázium értesítője közli: Balási József igazgató. Az értesítő elején Zaka Gyula tanár dr. Plats Bonifac tankerületi főigazgatót 10 éves jubileuma alkalmából üdvözli.

ratási díj 10 korona 20 fillér, a tandíj változó. A négy alsó osztályban ref. vallásúknak 8 kor, más keresztény vallásúknak 12, izraelitáknak 16 korona, a négy felső osztályban pedig 12, 24 és 32 korona.

A orsz. m. kir. mintarajziskola és rajz-tárképző intézetben új jelentkező növendékek korlátolt számban f. évi szeptember hó 2. és 3-ik napján d. u. 4—7 óráig ideiglenesen felvételi vizsgálatok; a végleges belegadás a felvételi vizsgálat eredménye alapján hozott tanári határozattól függ.

Az egri ers. joglcozaumon a rendes beiratási határidő szeptember 1-ől bezárólag szeptember 12-ig tart. Később jelentkezőknek felvételt végett külön kell folyamodniuk.

A honyag szülők. A vall. és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy azon gyermekek számára, akik 1868. évi XXXVIII. t. cz. értelmében a szülők vagy gyámok ért megyszeri büntetés után sem járnak az elemi iskolába, a községi hatóság a tankötelez gyermek illetékes arszvékénél, külön gyám kirendelését szorgalmazza.

A kezesiméti ev. ref. jogakadémia a beiratások szeptember hó 1—15-ig tartanak; 8—15-ig folyamodás után a tanári kar, október 14-ig nyomós okból a jogakadémia igazgatótanácsa adhat az utolagos felvételle engedélyt. Beiratási díj 20, felvételi tandíj 30, társas-egyleti díj 10 korona.

TANÚGYI IRODALOM.

A magyar állattani irodalom ismertetése, szerkesztette dr. Szilady Zoltán, a nagyenyedi Bethlen-kollégium tanára. III k. 1891—1900. Budapest 1903. kiadja a k. magyar természetudományi társulat. Ára 4 kor. Ötöszáz, nagy oktató adatra terjedő bibliográfia, melyben a hazai szerzők bárhol s bármely nyelven megjelent állattani műve, beleértve a cikliket is, valamint a külföldi állattani írásoknak faunáinkra vonatkozó ismeretesei, bírálati össze vannak foglalva.

Órmmel vesztünk tudomást e könyv megjelenéséről, mely még egyrészt irodalmunk ez ágának szerencsés fejlődését tanúsítja, másrészt alkalmas arra, hogy a kutatókn kívül a nagy közönségnek is hasznos utatmutató szolgál állattani ismeretek bővítésére. Ez a becses könyv egyik záloga ama reményünknek is, hogy mind nagyobb tét fog lal el s nyer sulyt értelmiségünkben a természet tárgyak iránt való érdeklődés.

Az Egyetértés tárczája.

Este.

— Az Egyetértés eredeti tárczája. —

Új már a völgyön bus sötétség! Párkba süpped falu, rétség, S itt a hegyen oly szép az est! A húnó nap pirosra fest Zúzmót és tar követ.

Ez a magasság olyan árva, De keble az egekre tárva... Nem nőnek rajta földi jök, De az első s a végső esök Ót éri az égből jövek.

II.

Elég volt az életből mára! Megül a lomha esti pára Az erdőn és tavon. Halk suhogás kél szerteszéjjel, Sötét szárnyakkal jó az éjjel, S mindent bus árnyba von.

Elég volt a küzdésből mára! Lenyughatunk. Lám ez az ára. Cselekvénk: alhatunk. Fárdt elmevel, nyúlt ideggel Dúlunk le... S bár megjő a reggel, Vajj! lesze-több napunk?

K. Lippich Elek.

A pályaudvar.

— Az Egyetértés eredeti tárczája. — Irt: Fabula János.

Szeretem a pályaudvar füstjét, a gőzköcsi kormát, azokat a hangokat, azt a sokféle lármát, azt a lázas tologatást, a mi oda-künn van a pályaudvaron. Az utasok, a kik igaztoltan keresik a podgyászhorod, a férfiak, a kik kendőt lobogtatnak a kocsai alakából, az asszonyok, a kik sirnak, a tavozók és a maradók: micsoda mozgalmas élet mindez. Keleti országoknak az utcaí, a hol fezbén, turbánban, ríktó ruhában járnak-kelnek a bennszülöttek, meg az idegenek, festői képekkel szolgálják a színeket kereső szemnek. A hangzavar, a különféle érzés összetételközása, a nyugtalanság, a lótas-futás, a bucsu szavai, esőkjai, könyvi: mindez együttvéve még festőibb kép künn, a nagy pályaudvarokon. A li érintette a nagy vasuti esomóponokat, Pragerhofot, Franzensfestet, Oderberget, tudja, hogy micsoda nyüzsgés van, micsoda nemzetközi élet sűrög ezeken a hatalmas pályaudvarokon.

Az emberek leszállnak, átszállnak, föl-szállnak, keresik a vendégölt, keresik a pénztárt, keresik a kocsijukat, keresik egy-mást: a felfokozott élet, a legizgibb elevenség a pályaudvar élete. Ott künn járn a kocsik előtt, ha nem is utazik, ha csak kísér valakit az ember, már ez is megérzés az utazás gyönyörűségének. Az uti láz, az utazás gyötrelmei és vidámságai átérészednek a lelkünkön odakünn, a pályaudvaron. A pályaház csak fokozza az utazás előre-kimálkozó érzéseit, a melyek bennünk már az Utmutató olvasása közben forranak. Ki ne érezte volna át, különösen nyár szakán, micsoda kéj fogatni a vasuti könyvet. A Szókimondó asszonyában Cathérine asszony ifjúkorára emlékezett Napoleont, a hadnagykorára, a mikor Napoleon ott ült a szobájában és nézte a kiterített mappát, a föld képet, a melyen végigszáldult világot összekapcsoló elméje. Ilyen Napoleon-

nak érezi magát az ember, a mikor a vasut térképét nézi. A világot szeretné meghódítani a szemével, a messzeséget ölelni a pillantásaival. Mikor műremeknek tűnik föl az a rajz, a vasuti hálózat képe: e kuszált vonalak, ez össze-visszaság, e kedves akon-bakom előtt eltörpünek a nagy festők munkái. És a vasuti könyv, a melyben nincsenek csak nevek és számok, ez is minőfenes-séges olvasmány! Hiszen Shakspeare munkáiban is van némi poézis és Petőfi művei sincsenek költőiség híján, de a könyvek könyve ilyenkor, a mikor hollyongásra szomjas a lelkünk, ez a könyvecske a vasut könyve.

A mikor az ember az utmutatót nézi, a vasuti térképet kutatja, a mikor künn jár a pályaudvaron: máris utazik. Olyan érzés ez, mint a mikor a városunkban egy ház, valamely utcaszöglet, némely kanyarodás, egy szempár, szin vagy hang egy más városnak a képét hozza élénk. Künn a pályaudvaron, a zúzavarak kedves területén, akár csak a tengert néz az ember, egy-egy pillanatban föléllamlak a végtelenség. Az utazásnak épen ez a legnagyobb gyönyörűsége, a végtelenség megérzése.

A pályaudvar kövelete a világot jelentő követez. Az embereket becukni a váro-terembe és az elutazás előtt csak néhány perczelést éreszteni ki őket, a mint nálunk és Ausztriában van, bárbar intézkedés. A svájci pályaudvarokon, meg francia pályaudvarokon és néhány más ország pályaudvarán künn sétálhat az ember és furdóditka a tömegérzésében.

Igy, nyár idején különösen, az utazás lázas évdjában feltűnnek előttem néha külön-külön, néha kuszált képekben pályaudvarok, amelyekben valaha jártam. Látom Frankfurt hatalmas, hollives pályaházát, nagy vasgerendáival, teres utjával, óriás arányával. Látom Berlin pályaudvarát, amely szerte-ágyazik a hatalmas város valamennyi területébe. Felbuknak előttem a borszlói pályaudvar, ahol a német rend és a német szabályok kezdődnek és fölzájlik a párisi garde l'Est a maga báratlan összevisszasá-

val, vidám francia rendtelenségével, ahol az ember podgyászhorodt nem kap, kocsit nem kap, ahol senki sem törődik vele, ahol reaszakad a nagy magányosság, ahol föl kell vennie a harcot az orjással, Parissal szemben. Ez a pályaudvar is olyan, mint a bulevard des italiens, a nyugtalanság, a kiméletlenség, az összevisszaság izgató képe. És látom ezekben a viziókban Verona pályaudvarát, ahol egész éjszaka vártam a milanoi vonatra. Az olaszok meg az idegenek a vendéglő furcsaságok italtit ittak — és képes levelezőlapokat ettek. Meg ekkor is, még éjnek idején is nagyban fogyasztották a modern emberek írásbeli érintkezésnek ez a felette népszerű cikket. És feltűnnek előttem kedves kis pályaudvarok, a furdóhelyek, üdülőhelyek kis pályaházai, a hol a vasuti portás neha rossz kocsiba ülteti az embert, néha rossz szállót ajánl neki. Van ilyen hely nem egy, a hol a közönséget figyelmeztetni kellene arra, hogy óvakodjék a vasuti portásoktól!

Es a mint gondolhatom elkalandozom a különféle pályaudvarokon, hallom a hangokat, a hivatalos hangokat, a mik a vonatot indítják. Az egyik országban fütty, a másikban kürtész, avagy más másféle az indító hang. Német földön fölhangzik az „Abfahrt-indulás, az olasz világban a „partenza”, „preuti” szók hallatszának, (indulás, készen van.) milyen különösen hangzik ez a két szó az éjszakában, a mikor félalomban van és felfülfel hallja az ember. Így, félalomban a vasuti kocsiban sokszor úgy tetszik, mintha magyarul beszélne valaki a közelünkben. Olaszul beszélnek, németül, vagy más nyelven, de a fulunk haza hall, az idegen hangok a esalóka éjszakában hont hangoknak hangzanak.

A pályaudvar, meg a vasuti kocsit nem éjszaka, hanem nappal is telt van illuziókkal. Ki ne tapasztalta volna, hogy a vonat, amelyik melletünk elhalad, mindig érdekesebb, mint a mi vonatunk. Ugy érezzük, hogy a másik vonaton érdekes emberek vannak és érdekes asszonyok, mindig érdekesebbek, mint a miénk vonatán. Ott állnak a szakaszuk ah-

aka előtt, pillantásaink rájuk tapadnak és az ő pillantásaiq mireánk és ök is azt gondolják a mi vonatunkról, hogy a miénk az érdekesebb. Oh, milyen gyermek az ember lelke és különösen az utazó emberé!

— Es a mikor künn járok a pályaudvaron, busulok a világrenden, a mely nem egedi meg valamennyiünknek a folytonos utazást. Csak kevesen vannak a kiváltságosok, a kik kedvükre vándorolhatnak a világ szép tájain. A nagy többség rablélek, a kiket a nagy vasmaszka, az élet egy ponthoz szögz. Azaaz talán nem jól mondom. Mert sokan vannak rablélek, a kik nem akarnak egybe-kelem lenni. Vannak akárhányan, akik felelőmből nem utaznak. Vannak, akiket a kényelem kiűző szemtanújai tartanak vissza az utazásból. Vannak az egy helyen maradás-nak olyan ösalkajai, a kik a maguk falujából soha ki nem mozdulnak. Sőt hitese kronikások mondják, hogy vannak meggrözött budakok, akik még soha nem voltak a pesti oldalon. Ez a sutyi-mutyi nép nem tartozik az én kalkulusaimba. En azokkal és azokert vagyok szomorú, a kik tudják, hogy az utazás lelki szükség és nem utazhatnak.

Ha rajtam állna, ingyen utaznék mindenki. Ha rajtam állna, közérlettel a nepekkel egymashoz, hadd ismerjék meg egymást. Ez a nemzetközi érintkezés többet érne, mint a nemzetközi bekeparlament. A világuket közelebb lehetne hozni a megvalósuláshoz, ha a különböző nemzetek fiait, leányait házasonának össze. De álmaim messze ragadnak. A világkével nem tudom, hogy mi lesz, de a lélek bekéjehez, időülethez, tudom, hogy hozzátartozik az utazás. Ha az ember kiragadja magát mindennapi munkája köréből, ha kilép mindennapi környezetéből: ez a Lethe vize, a felejtés, a megfijodás tündérforrása. És téged is, nyugtalan pályaudvar, ezért szerettek: mert a Lethe vizét jelentet nekem; mert jelentet a kéklő hegyeket, a báronyos mezőket, az ismeretlen, az új, a kedves tájakat, a nagy vizeket a végtelenség holdog sejtelméivel.

